

ZPRAVODAJ

EUROREGIONU GLACENSIS

1/2021

Podrobnosti na stránkách 14–15.

ÚVODNÍK

Vážení čtenáři a přátelé česko-polské spolupráce, rok 2021 zatím nezačíná příliš příznivě...

Pandemie COVID-19 nás sráží a zavírá do našich měst a vesnic! Česká republika byla v minulých dnech stále v režimu izolace krajů i obcí, Polská republika zamezuje zbytným cestám na území Polska (například za účelem nákupů a turistiky). Jak v takové době rozvíjet euroregionální spolupráci? Osobními kontakty rozhodně nikoliv! Zapomeňme na společné akce, které nás již čtvrtstoletí spojují a pomáhají nám odbourávat předsudky a obavy z kulturní a společenské úrovně obou národů. Fyzický kontakt občanů obou národů je nejen v prostoru Euroregionu Glacensis zmrazen!

Naštěstí tomu tak není u oblíbeného nástroje spolupráce, kterým je Fond mikroprojektů! Začátkem března bylo na zasedání monitorovacího výboru v prioritní ose 4 a 2 schváleno k spolufinancování celkem 53 projektů! I když zůstává zatím výrazný otazník nad projekty setkávání, kdy všichni věříme, že minimálně v druhé polovině roku se situace výrazně zlepší, máme mimořádně možnost získanou podporu využít pro jednotlivé projekty obnovy kulturních památek, kterých je v příhraničním prostoru značné množství. Výsledky jednotlivých projektů budou následně přispívat k rozvoji turistiky i poznání a budou zvyšovat zájem o návštěvu našeho euroregionu.

Všichni s napětím sledujeme zápas evropských států o účinný boj proti pandemii. Ten v tuto chvíli i přes některé nedokonalosti ukazuje výhody společenství evropských států a jejich snahu o ochranu zdraví a životů svých občanů. Moc si přejme, a pomáhejme tomu, abychom tento zápas vyhráli! V opačném případě by to mohlo mít fatální důsledky pro již

dosaženou úroveň integrace států v celé EU! Pokud pandemie a špatná spolupráce ohrozí projekt spojené Evropy, vážně ohrozí i naši česko-polskou euroregionální spolupráci! Myslím, že se nikdo nechce vracet tam, kde nám bylo mizerně!

Petr Hudousek
předseda sdružení

**PŘEJI NÁM VŠEM
DOSTATEK OPTIMISMU
A VZÁJEMNÉ TOLERANCE!**

3. MÍSTO PRO ROZHLEDNU NA ŠIBENÍKU

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Na začátku roku 2021 proběhla tradiční anketu o Rozhlednu roku pořádaná Klubem přátel rozhleden. V letošním roce byly mezi nominovanými hned tři rozhledny vybudované v rámci strategického projektu Euroregionu Glacensis Česko-polská Hřebenovka – východní část.

Nejlépe z nich se umístila rozhledna na vrchu Šibeník u městysu Nový Hrádek, která obsadila 3. místo. Dokončená byla v listopadu roku 2020 a od 22. prosince, kdy byla zpřístupněna veřejnosti, se těší velkému zájmu turistů. Výjimečná je především svou konstrukcí, jež využívá bývalý tubus větrné elektrárny, kolem kterého se vine 183 točitých schodů směřujících k vyhlídkové plošině ve výšce 32 metrů. Ještě o dalších 15 metrů ji převyšuje stožár a celkově tedy rozhledna měří 47 metrů. Součástí stavby bylo také vybudování nového infocentra v bývalé trafostanici, které je se samotnou rozhlednou spojeno lávkou. To je prozatím pro veřejnost uzavřeno a pracuje se na vnitřním vybavení.

Další nominovanou stavbou byla rozhledna na Feistově kopci v Olešnici v Orlických horách, dokončená v květnu 2020. Ta je přes zimu pro turisty uzavřena, ale již od 1. dubna opět přivítala další návštěvníky. Třetím želízkem v ohni byla rozhledna „Na větrné horce“ v obci Vysoká Srbská, která je přístupná celoročně bez omezení.

Informace o všech dokončených rozhlednách v česko-polském pohraničí, realizovaných z projektů Euroregionu Glacensis, jsou dostupné na www.euro-glacensis.cz/rozhledny nebo na www.hrebenovka.cz, kde najdete velké množství informací o samotné trase česko-polské Hřebenovky, virtuální prohlídky z jednotlivých krajů a dosud realizované videospoty. Milovníci tradičních propagačních postupů se mohou těšit na nové letáky představující jednotlivé investice projektu, které budou dostupné jak u jednotlivých partnerů, tak v informačních centrech v celém pohraničí.

Sekretariát euroregionu

FOTOGRAFICKÁ SOUTĚŽ

Vážené dámy a pánové,

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis společně s Euroregionem Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis realizuje projekt s názvem **„Propagace přeshraniční spolupráce na území Euroregionu Glacensis“**, č. CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0002557. Cílem projektu je propagace přeshraniční činnosti Euroregionu Glacensis a partnerské spolupráce. Díky propagaci dobré praxe a optimálních aktivit zaměřených na rozvoj příhraničí přispějeme ke zvýšení pocitu sounáležitosti obyvatel s česko-polským příhraničím. Budeme občanům euroregionu prezentovat modelové příklady spolupráce

v česko-polském příhraničí. Realizace projektu bude mít přímý vliv na rozvoj povědomí a informovanosti občanů o tom, kde všude mohou využívat výsledky partnerství navázaných v 90. letech 20. století. Projekt umožní prezentaci velkého množství komplexních změn, k nimž v česko-polském příhraničí došlo díky dlouhodobé přeshraniční spolupráci.

Jednou z projektových aktivit je vyhlášení fotografické soutěže s názvem **„Propagace přeshraniční spolupráce – přeshraniční spolupráce na území Euroregionu Glacensis v objektivu obyvatel“** určené občanům euroregionu. Cílem fotografické soutěže je zapojit občany do prezentace nejzajímavějších pří-

SOUTĚŽ PROBÍHÁ OD 23. BŘEZNA DO 15. KVĚTNA 2021

kladů přeshraniční spolupráce. Fotografie by měly prezentovat turistické zajímavosti, přírodu, technické a urbanistické památky, kulturní, sportovní akce (i ty, které se již konaly) apod. spojené s výsledky přeshraniční spolupráce z obou stran hranice Euroregionu Glacensis.

Soutěžní fotografie budou využívány k propagaci činnosti Euroregionu Glacensis na webových stránkách projektových partnerů. 24 vybraných fotografií bude oceněno a zveřejněno v knižním kalendáři na rok 2022.

Informace a dokumenty: Pravidla soutěže, čestné prohlášení a souhlas jsou zveřejněny na webových stránkách obou partnerů:

☑ www.euro-glacensis.cz/clanky-pozvanka-k-fotograficke-soutezi.html

☑ <http://euroregion-glacensis.ng.pl/artukul/194/zaproszenie-do-udzialu-w-konkursie-fotograficznym-promocja-wspolpracy-transgranicznej-wspolpraca-tr>

Soutěžní fotografie včetně čestného prohlášení/souhlasu zasílejte, prosím, ve formátu PDF na emailovou adresu polské kanceláře euroregionu: biuro@eg.ng.pl.

Všechny zájemce zveme k aktivní účasti v soutěži!

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

25 LET EUROREGIONU GLACENSIS

Zpátky do minulosti — díl první

V letošním roce oslaví Euroregion Glacensis své 25. narozeniny. Při této výjimečné příležitosti se vám pokusíme prostřednictvím zpravodaje přiblížit dějiny našeho sdružení.

Poslechněte si rozhovor o Euroregionu Glacensis na Rádiu Proglas:

🔗 <https://www.proglas.cz/program/detail-poradu/2021-03-31-09-00-00>

Historie vzniku Euroregionu Glacensis

Přeshraniční spolupráce v regionu středních a východních Sudet má dlouhodobou tradici. Významné impulzy spolupráce se objevily na přelomu 80. a 90. let ve vazbě na demokratické proměny, ke kterým v této době docházelo v Polsku i v České republice.

Konference, která zahájila stálou přeshraniční spolupráci, se konala 17.–18. května 1991 v Náchodě za účasti přibližně 150 zástupců polské a české příhraniční veřejnosti.

Dne 18. září 1992 celkem 21 zástupců místního společenství z vałbrzyského a opolského vojvodství a severovýchodních Čech podepsalo ve Wałbrzychu „Dohodu o přeshraniční vzájemné spolupráci a vzniku Přeshraničního svazu měst a obcí Česká republika – Polsko“.

Obdobný přístup a snahu o přeshraniční spolupráci bylo možné sledovat také již v letech 1993–1994 ve střední části sudetského regionu. Spolupráce obcí z česko-polského příhraničí Kladského pomezí se proměnila v součinnost v rámci Stálého regionu polsko-české spolupráce, který byl formálně zřízen na pracovní konferenci v Nowé Rudě 29. března 1994.

Od roku 1994 se v samosprávných kruzích české a polské strany změnila názory na formu spolupráce a začala se zvažovat potřeba založení euroregionu s názvem „Glacensis“. Navrhovaný název má historický původ a je odvozen od středověkého latinského pojmenování

Kladského pomezí, proto byl tento název zvolen jako vhodné pojmenování pro budoucí přeshraniční svaz samosprávných celků.

Dne 9. února 1994 vzniklo Sdružení obcí Kladského pomezí (Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej).

Dne 30. května 1994 se zastupitelstvo Wałbrzyského vojvodství usneslo na zahájení procedury k založení Euroregionu Glacensis.

Dne 16. ledna 1996 sedm českých starostů z Náchoda, Rychnova n. K., Šumperka, Ústí nad Orlicí, Trutnova, Orlického Záhoří a Police nad Metují a primátor Hradce Králové podepsali v Rychnově nad Kněžnou smlouvu o založení Regionálního sdružení příhraniční spolupráce Čech, Moravy a Kladska, které od 9. března 1998 působí jako sdružení měst a obcí „Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis“.

Dne 5. prosince 1996 byla v Hradci Králové podepsána Rámcová smlouva mezi sdružením Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej a Regionálním sdružením příhraniční spolupráce Čech, Moravy a Kladska o založení euroregionu s názvem Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – „Euroregion Glacensis“. Z chronologického hlediska to byl na česko-polském příhraničí druhý smluvně založený euroregion za dříve založeným Euroregionem Nisa.

Dne 17. března 2000 v Długopole Dolne z iniciativy Sdružení obcí Kladského pomezí (Stowarzyszenia Gmin Ziemi Kłodzkiej) vzniklo Sdružení polských obcí Euroregionu Glacensis

(Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis).

Sídlem euroregionu je Rychnov nad Kněžnou na české a Kłodzko na polské straně.

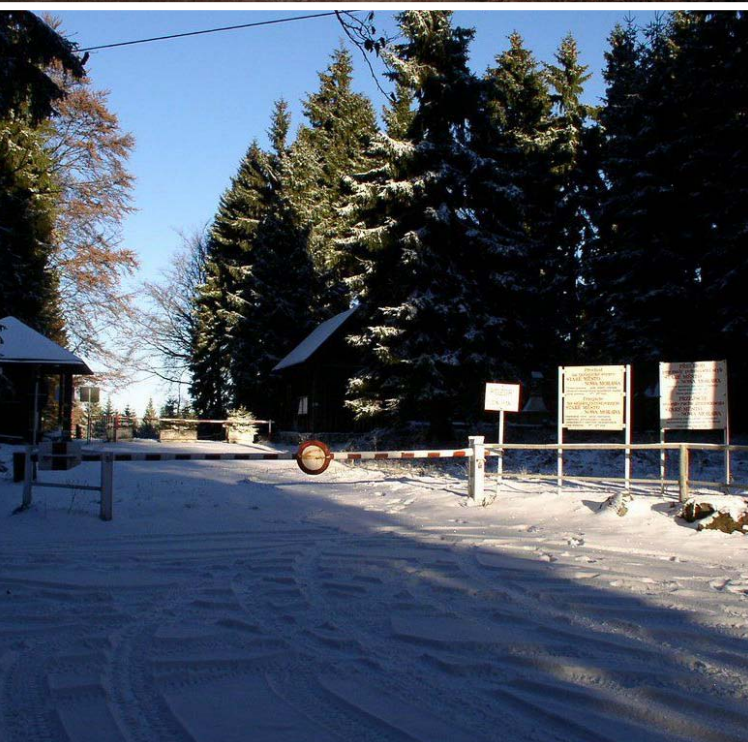
Zakladatelé Euroregionu Glacensis.

Hraniční přechody

Jedním z prvních úkolů společného Euroregionu Glacensis byly činnosti směřující ke vzniku nových hraničních přechodů. Ať už se jednalo o vznik nových silničních přechodů, nebo přechody pro pěší, cyklisty či lyžaře na turistických stezkách. Postupem času vznikla na česko-polské hranici nová místa pro překračování hranice. Pomyslným symbolem úspěchu v této oblasti bylo otevření silničního hraničního přechodu Orlické Záhoří – Mostowice v oblasti Orlických hor jako jednoho z posled-

ních hraničních přechodů mezi Českou republikou a Polskem před vstupem do schengenského prostoru. Stalo se tak dne 16. srpna 2005. Součástí otevření přechodu byly také velké investice do dopravní infrastruktury z prostředků CBC Phare z obou stran hranice a výstavba nového hraničního mostu. Dne 4. června 2007 byl v Kladském sedle otevřen hraniční přechod Staré Město – Nowa Morawa (okres Šumperk) s pohraničním odbavením pěších, cyklistů, motocyklů, osobních aut a nákladní

dopravy do 3,5 t největší povolené hmotnosti. Byl to poslední otevřený přechod s kontrolami před rozšířením schengenského prostoru na Českou republiku a Polsko koncem roku 2007. Euroregion Glacensis byl v oblasti vzniku hraničních přechodů velice aktivní a inicioval další investice. Postupem času vznikla řada nových míst na turistických stezkách, byly vytvořeny nové přeshraniční cyklotrasy a nová místa i pro přejezd automobilů. Zvýšení propustnosti hranice se stalo základem pro rozvoj přeshraničních kontaktů.

Důležité milníky:

- 2006** Královéhradecký kraj provádí rekonstrukci komunikace v obci Česká Čermná vedoucí k přechodu **Česká Čermná – Brzozowie**
- 2006** Královéhradecký kraj provádí rekonstrukci komunikace II/310 vedoucí k hraničnímu přechodu **Olešnice v Orlických horách – Kociol**. Následně v roce 2011 opravy pokračují také z druhé strany hranice
- 2007** Vstup České republiky a Polska do schengenského prostoru dne 21. 12. 2007
- 2009** V obci Božanov díky podpoře z programu přeshraniční spolupráce ČR-PR vznikají cyklotrasy a nový přechod pro automobily **Studená Voda – Radków**
- 2010** Královéhradecký kraj provádí rekonstrukci komunikací v obci Zdoňov a otevírá se nové místo pro překračování hranice **Zdoňov – Mieroszów**
- 2011** Polská republika provádí úpravy hraničních přechodů před mistrovstvím Evropy ve fotbale v roce 2012 v Polsku. Úpravy doznává například přechod **Starostín – Golińsk**
- 2011** Pardubický kraj dokončuje rekonstrukci komunikace II/312 Pastviny – Mladkov směřující k přechodu **Dolní Lipka – Boboszów**
- 2012** Je dokončena oprava komunikací pro přeshraniční propojení **Špindlerův Mlýn – Podgorzyn**
- 2012** Pardubický kraj vybudoval odstavné parkoviště u přechodu **Mladkov-Petrovičky – Kamienczyk**, Powiat Kłodzki provádí rekonstrukci komunikace k přechodu z polské strany
- 2012** Královéhradecký kraj provádí rekonstrukci hraničního mostu přes Divokou Orlici na přechodu **Bartošovice v Orlických horách – Niemojów**
- 2014** Obec Orlické Záhoří provádí rekonstrukci hraničního mostu přes Divokou Orlici na přechodu **Bedřichovka – Lasówka**, který umožňuje propojení běžeckých tratí
- 2014** Probíhá rekonstrukce komunikací k hraničnímu přechodu **Bílá Voda – Złoty Stok**, který umožňuje nově provoz automobilů do 3,5 t
- 2014** Město Meziměstí staví cyklostezku do Polska přes přechod **Vižňov – Nowe Siodło**
- 2014** Je dokončena výstavba cyklostezky Broumov – Otovice – hraniční přechod **Otovice – Tłumaczów**
- 2014** Efektem oprav místních komunikací v Žacléři je vznik nového přechodu pro automobily **Žacléř-Bohr – Niedamirów**
- 2018** Pardubický kraj provádí rekonstrukci komunikací Červená Voda – Boříkovice vedoucí k hraničnímu přechodu **Dolní Lipka – Boboszów**
- 2019** V rámci projektu Česko-polská Hřebenovka je v Neratově otevřen nový most do Polska pro pěší a cyklisty
- 2019** Královéhradecký kraj dokončil rekonstrukci komunikací v obci Machov, části Machovská Lhota a otevírá se nové místo pro překračování hranice **Machovská Lhota – Ostra Góra**
- 2019** Královéhradecký kraj provádí rekonstrukci komunikace v obci Božanov směřující k přechodu **Božanov – Radków**
- 2019** Olomoucký kraj provádí rekonstrukci komunikace vedoucí k hraničnímu přechodu **Staré Město – Nowa Morawa**
- 2020** V obci Nový Hrádek je vybudována nová cyklostezka **Nový Hrádek – Taszów**

SPRÁVA ŽELEZNIC ČR ZADALA VYPRACOVÁNÍ STUDIE PROVEDITELNOSTI VYSOKORYCHLOSTNÍ TRATĚ DO POLSKA

Návrh spojení Prahy s polskou Wroclawí novou vysokorychlostní tratí je předmětem studie proveditelnosti RS 5 VRT Praha – Hradec Králové – Wroclaw, jejíhož zpracovatele vybrala Správa železnic. Ve výběrovém řízení se jím stala společnost SP + MCO_RS 5 VRT Praha – Wroclaw_SP, zastoupená firmami SUDOP PRAHA a MORAVIA CONSULT Olomouc. Celková cena za zpracování studie činí 12,6 milionu korun bez DPH.

Hlavním cílem studie je návrh trasy budoucí vysokorychlostní tratě mezi Prahou, Hradcem Králové a státní hranicí s Polskem směrem na polskou Wroclaw s odbočkou do Pardubic. Posouzena a navržena bude její celková technická koncepce, tedy zda bude sloužit i nákladní dopravě nebo v jakém rozsahu bude v této trase využita i současná železniční síť. Bude provedena také optimalizace návrhu ve vztahu k územním limitům, definice možností napojení do uzlů Praha, Hradec Králové a Pardubice, definice vazeb na navrhovanou celo-

státní síť VRT a dalších hlavních tratí nebo identifikace problémových míst včetně možností jejich řešení.

Začátek řešeného úseku bude navazovat na VRT Polabí (Praha-Běchovice – Poříčany) v odbočce Hořany. Technicky bude řešen úsek po státní hranici Česka s Polskem, přičemž řešení na české straně musí navazovat na polské studie. Souhrnné části projektu, zejména ekonomická efektivnost záměru, se budou řešit společně s polskou stranou v celé délce koridoru, tzn. mezi Prahou a Wroclawí. Na polské straně bude Správa železnic, resp. zpracovatel studie, i nadále úzce spolupracovat se společností CPK (Centralny Port Komunikacyjny), která má v Polsku na starost přípravu nových železničních tratí, VRT a nového centrálního letiště.

Studie proveditelnosti by měla být dokončena do 18 měsíců od podpisu smlouvy s dodavatelem.

Zdroj: Správa železnic ČR

Díky pandemii COVID-19 jsme museli změnit ne vlastní činnost ESÚS NOVUM, ale její formu. Bohužel nás stávající situace donutila realizovat mnoho našich aktivit formou on-line. Píšu bohužel, protože i přes některé výhody on-line setkávání převažují, dle mého názoru, negativa. Spolupráce je přeci o vzájemném setkávání, o pořádání společných akcí, ať kulturních, sportovních či jiných. Je to hlavně o osobním kontaktu jednotlivých účastníků, což nemůže žádná, byť sebelépe organizovaná videokonference nahradit. Já to přirovnávám k distanční výuce ve školách – sice dobré, ale takové „instantní“. Pozitivní na této situaci je to, že jsme se naučili využívat on-line formy jednání. Budeme je do budoucna určitě využívat na realizaci rychlých schůzek na konkrétní téma, ale jsem přesvědčen o tom, že i nadále zůstane osobní jednání základem naší práce.

V minulém období jsme pokračovali v realizaci našich projektů. V prosinci jsme ukončili projekt „Jak zachraňujete u vás?“, který byl, dle mého názoru, velmi úspěšný už jenom tím, že byla navázána spolupráce zdravotnických záchranných služeb na české a polské straně na poměrně velkém území a všichni účastníci projektu byli touto spoluprací nadšeni. Jedním z výsledků je i Dohoda o spolupráci všech ZZS na česko-polském pohraničí, tedy od Liberce až po Ostravu, s jejich polskými partnery, což by mohlo být dobré pro spolupráci v dalším období. Realizaci ostatních projektů jsme byli nuceni kvůli problémům s pandemií prodloužit. Projekt „Lázeňství na česko-polském pohraničí a jeho vliv na regionální rozvoj“ bude zakončen v květnu tohoto roku. Nyní probíhají závěrečné práce na „Atlasu lázeňských míst česko-polského pohraničí“

a na „Příručce dobré praxe“. I tento projekt přispěl k navázání kontaktů mezi představiteli lázeňských měst a obcí a také provozovatelů lázeňských služeb a rýsuje se zde možnost další spolupráce. Projekt Akcent@net, jehož cílem je vytváření sítě spolupráce učitelů škol na celém česko-polském pohraničí, byl prodloužen do konce roku 2021. V plné realizaci je projekt „Vzdělávání nezná hranic“, kde jsou našimi partnery polská i česká část Euroregionu Glacensis a KARR Jelení Hora. V běhu je první e-learningový kurz českého a polského jazyka a připravujeme zahájení kurzu dalšího. Projekt „Společně řešíme problémy“, ve kterém jsme využili možnost, že nepotřebujeme jako ESÚS žádného partnera a realizujeme jej sami, skončil v březnu. Právě u tohoto projektu jsme velmi využili možnosti on-line setkávání a uspořádali jsme mnoho webinářů a videokonferencí. Věnovali jsme se výměně česko-polských zkušeností z prací v době pandemie ve firmách, samosprávě a státní správě i v nevládních organizacích. Tady jsme úzce spolupracovali s Dolnoslezským vojvodským úřadem práce ve Wrocławu. Videokonference jsme věnovali např. hospodaření s vodou, aktuálnímu stavu výstavby polské rychlostní komunikace S3 a české dálnice D11, tzv. Mapě kompetencí české a polské samosprávy a státní správy, jež je jedním z výstupů tohoto projektu a popisuje rozdíly, které v této oblasti jsou. Také jsme ve spolupráci s MMR uspořádali dva webináře na téma „Nový program přeshraniční spolupráce“. V realizaci je také projekt TARGET-CE, spolufinancovaný z programu INTERREG Střední Evropa, a týká se energeticky úsporných opatření a řešení ve veřejných budovách. Výstupům z některých projektů se budu věnovat v dalším zpravodaji.

Miroslav Vlasák
zástupce ředitele ESÚS NOVUM

MAPA PROJEKTŮ ZAMĚŘENÝCH NA CESTOVNÍ RUCH

INTERREG V-A ČESKÁ REPUBLIKA — POLSKO

Chcete-li se dozvědět více o Programu Interreg V-A CZ-PL a osobně poznat projekty realizované v česko-polském pohraničí, seznamte se prosím s MAPOU PROJEKTŮ INTERREG ZAMĚŘENÝCH NA CESTOVNÍ RUCH.

Mapa obsahuje vybrané turisticky atraktivní projekty, které byly realizovány z prostředků Programu Interreg V-A CZ/PL a které mají sloužit obyvatelům a návštěvníkům pohraničí z řad turistů.

SEZNAMTE SE PROSÍM S VYHLEDÁVAČEM

O MAPĚ PROJEKTŮ — úvod <https://mapa.cz-pl.eu>

KDE? Výběr regionu, který vás zajímá	Mapa pohraničí, regiony, města
JAK? Forma trávení času	Aktivně, za kulturou, na víkend, pro rodiny
CO? Chcete vidět, navštívit nebo poznat	Cyklostezky, naučné stezky, rozhledny, lidová kultura, muzea a památky, hrady a zámky, ostatní
FAQ	Jak používat mapy – navigace/statistiky
KONTAKTY	www.cz-pl.eu FB: Interreg VA CZ/PL YT: Interreg VA CZ/PL IS: interregczpl
VYHLEDÁVAČ	Uživatel by měl mít možnost vyhledávat data podle: místa, atrakce, příjemce

V následujících krocích můžete zadat oblast, která vás zajímá, tj. např. kde byste chtěli strávit nějaký čas, nebo ze které oblasti chcete tyto projekty poznat.

Kliknutím na záložku **KDE?** můžete vybrat region, který vás zajímá.

Kliknutím na záložku **JAK?** si můžete zvolit for-

mu trávení času v polsko-českém pohraničí.

Kliknutím na tlačítko **CO?** můžete specifikovat, co chcete vidět, navštívit nebo poznat.

Vyhledávače fungují samostatně, ale můžete je použít i kombinovaně.

Když kliknete na „**HLEDAT...**“ zobrazí se [seznam projektů](#) podle vyhledávacích kritérií.

Miniatura/Fotografie				
Lokalizace	Titul	Příjemce	Kategorie/IKONA IKONA SE ZOBRAZÍ TAKÉ NA MAPĚ	Další informace o projektu/popis, multimédia, odkazy

+ možnosti seřazení

Prakticky:

Na stránkách <https://mapa.cz-pl.eu> najdete „Mapu projektů“.

Po rozkliknutí se otevře podstránka se stejnými grafickými a textovými prvky, jako výše.

Po kliknutí na menu/obraz/text: kde, jak, co... se zobrazí: **KDE?**

Aktivní mapa s vybranými regiony nebo zadání Lokalizace do vyhledávače.

Po kliknutí na daný region na mapě se konkretizuje seznam měst v regionu.

Zároveň můžete rozšířit vyhledávání tak, že ve

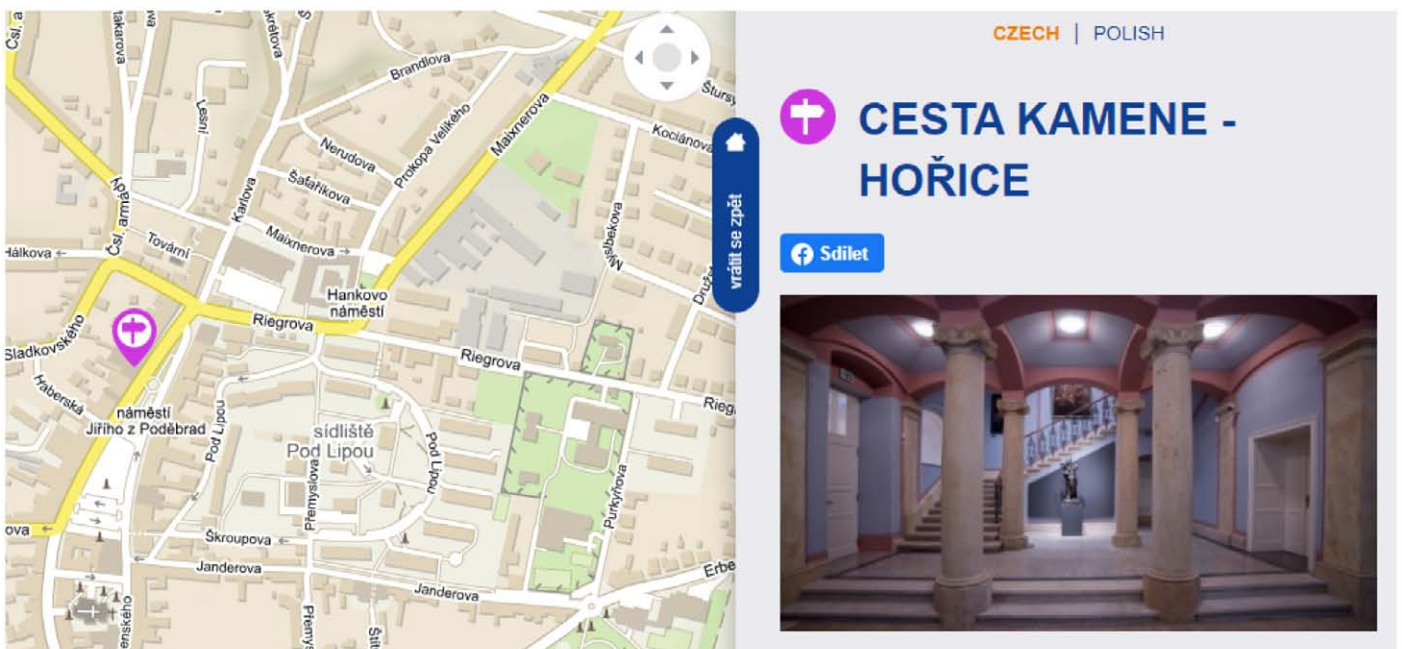
vyhledávači kliknete na **JAK?** a zvolíte v menu konkrétní kategorie: Aktivně / Za kulturou / Na víkend / Pro rodiny

Poté, co vyberete dostupné opce, se objeví na mapě ikony: kola, hradu, přírody, dětí.

Zároveň můžete rozšířit vyhledávání tak, že ve vyhledávači kliknete na zvolenou ikonu a vyberete z menu **CO?**, podle seznamu.

Cyklostezky / Naučné stezky / Rozhledna / Lidová kultura / Muzea a památky / Hrady a zámky / Ostatní

Když kliknete na vybranou ikonu, zobrazí se symbolika – umístění vybraných projektů (příklad níže)

Vše je financováno z Programu přeshraniční spolupráce Interreg V-A Česká republika – Polsko. Program Interreg představuje 226 mil. EUR investovaných mimo jiné do rozvoje turistiky na pohraničí.

Maciej Molak
vedoucí JS

BÍLÁ VODA

Název projektu: „Turistická stezka Marianny Oranžské stezkou rozvoje obcí na polsko-českém pohraničí“

Číslo projektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/18_029/0001836

Partneři projektu: Gmina Kamieniec Ząbkowicki, obec Bílá Voda, Gmina Złoty Stok

Zahájení projektu: 1. 3. 2019

Ukončení projektu: 31. 3. 2022

Celkové způsobilé výdaje: 2 492 397,18 EUR

Dotace z EFRR: 2 118 537,60 EUR

Dotace ze státního rozpočtu ČR: 29 416,53 EUR

Jak jsme vás již informovali v předchozím čísle Zpravodaje Euroregionu Glacensis, obec Bílá Voda je partnerem projektu Turistická stezka Marianny Oranžské stezkou rozvoje obcí na polsko-českém pohraničí. Během letních měsíců roku 2020 zrealizovala výměnu střešní konstrukce a vybudovala podkrovní v budově Muzea Izolace, Internace a Integrace v Bílé Vodě, které bude sloužit pro muzejní účely.

Další aktivitou v tomto projektu bylo vybudování chlebové pece jako ukázky tradičních postupů a hodnot. Pec byla postavena dle starých technologií v tzv. „domu chleba“ a byl zde vytvořen prostor pro prohlídku a samotné ukázky pečení chleba. Pečení chleba bylo vždy událostí, při které se lidé setkávali a společně pracovali. Tvořily a udržovaly se tak osobní i společenské vztahy a vazby. Vybudovaná infrastruktura bude sloužit k vytvoření vzájemné komunity a také ke společným aktivitám s partnery z Polska. Dům chleba bude přibližovat i charitativní činnost Marianny Oranžské, která se kromě hospodářské a ekonomické oblasti věnovala i sociálním problémům obyvatel, mimo jiné prostřednictvím boje s chudobou a hladem.

Mimo výše popisovaný projekt obec postavila také v „domu chleba“ i sušárnu ovoce –

místo, které bude sloužit pro ukázky zpracování ovoce. Sušení ovoce jako jeden z nejstarších a zároveň nejzdravějších způsobů konzervace potravin bývalo dříve obvyklou činností obyvatel.

Obec má i další konkrétní plány s tímto objektem a jeho přilehlým okolím. Hodlá zde vytvořit prostor, kde se budou lidé rádi setkávat. A právě další navazující aktivity související s rozvojem komunitního života jsou obsahem grantové výzvy „Místo, kde žijeme“ vyhlášené Nadací Via, kam obec svůj projekt v roce 2019 přihlásila. Program podporuje místní lidi, neziskovky/spolky, firmy a instituce, jejichž cílem je propojení a spolupráce na úpravě konkrétního veřejného prostoru (buď vnitřního, anebo vnějšího). Snahou je pomoci takovým proměnám, které podpoří setkávání lidí v obci. Smyslem je zapojení co největšího počtu obyvatel do aktivního života v obci. Už nyní aktivně spolupracují občané z velké rumunské komunity, ale i Polá-

ci žijící v obci, Francouz a něco málo Slováků.

Cílem projektu je dokončení úprav celého prostoru kolem domu s chlebovou pecí a sušárnou ovoce, tj. vybudování udírny, krbu, kotle na vaření povidel či pergoly, která toto zastřeší a vytvoří větší prostor i pro zimní akce. Ve spolupráci se zahradní architektkou se dotvoří celá zahrada a vznikne funkční celek i s edukačním cílem výuky dětí předškolního věku a žáků 1. stupně ZŠ – zeleninová zahrada, bylinky, ovocné stromy a prostor pro hraní dětí.

Předložený projekt byl úspěšný, a to i díky pestrosti skladby komunity obce Bílá Voda, neboť byl vybrán k podpoře jako jeden ze tří projektů v celé ČR! Od Nadace Via a dalších partnerů, firem Hamer Foundation a Hornbach, obdržela obec grant ve výši 450 000 Kč. Blahopřejeme a těšíme se na nově vybudovaný a zrevitalizovaný prostor pro prezentaci tradic a setkávání komunit.

ČLENSKÁ ZÁKLADNA SE ROZŠÍŘUJE

— PŘEDSTAVUJEME NOVÉ ČLENY

DOLNÍ MORAVA

OBEC POD STŘECHOU EVROPY

Dolní Morava, ležící na jižním úpatí Králického Sněžníku (1 423 m.n.m.), je proslulá jako středisko zimních sportů, ale i letní rekreace. Část území obce s téměř nedotčenou přírodou je součástí NPR Králický Sněžník. Obec leží na obou březích nejdelsí moravské řeky Moravy, která pod vrcholem Králického Sněžníku ve výšce 1 380 m.n.m. pramení. S vodou je spjata další geografická zvláštnost, která se nachází v kata-

stru obce Dolní Morava, přesněji pod vrcholem Klepáč (nebo také Klepý, 1 145 m.n.m.). Jedná se o evropské rozvodí tří moří. Naši polští sousedé si vrchol Klepáče pojmenovali velice prozaicky — Trójmorski Wierch. Vody již zmiňované řeky Moravy odtékají do Černého moře, voda Lipkovského potoka, který se vlévá následně do Tiché Orlice, odtéká do Severního moře a voda Kladské Nisy se vlévá do moře Baltského.

Historie osídlení úpatí Králického Sněžníku sahá do 14. století, kdy byl na pokyn markraběte Karla (později císaře Karla IV.) prováděn průzkum ložisek drahých kovů v oblasti. První písemná zmínka o vsi Morava na české straně tehdejší zemské hranice pochází z roku 1577 a rozdělení obce na Horní a Dolní Moravu zachycuje mapa z roku 1720.

Dominantou Dolní Moravy, která má dnes více než čtyři stovky stálých obyvatel, je empírový kostel sv. Aloise postavený v roce 1801. O rok později byla dokončena také budova fary. K dalším pamětihodnostem patří socha sv. Jana Nepomuckého. Ale patrně nejznámější turistickou zajímavostí Dolní Moravy je socha slúněte, která je posledním pozů-

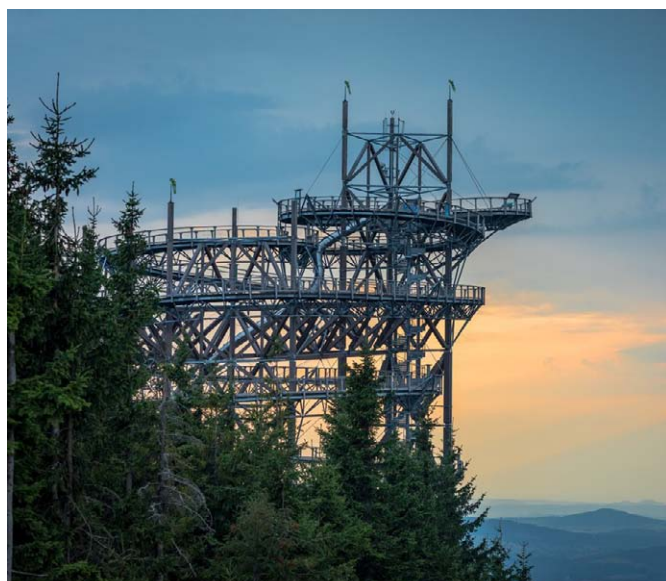

statkem bývalé Liechtensteinovy chaty pod vrcholem Králického Sněžníku. V okolí obce se nacházejí rovněž pozůstatky pohraničního předválečného opevnění.

Dolní Morava bývala pojmem především pro milovníky lyžování. Nachází se zde dva lyžařské areály, a to menší rodinný – Větrný vrch a velký sportovní – Horský Resort Sněžník. Celkem je na Dolní Moravě bezmála 11 km sjezdovek, velký snowpark s parametry pro konání závodů světového poháru a také více než 60 km upravovaných běžeckých stop. Nicméně v posledních šesti letech se investoři v cestovním ruchu zaměřili na celoroční fungování resortu a masivně investují do letních aktivit. Vyrostla zde například unikátní Stezka v oblacích, která je se svojí výškou 55 m jednou z nejvyšších svého druhu v České republice. Užít si můžete jízdu na dvou bobových dráhách, z nichž ta Mamutí má

délku úctyhodných 3 km a je jednou z nejdelších bobových drah v Evropě. Děti jsou nadšené především z Mamutíkova vodního a pískového světa, který stráží unikátní třináctimetrový model mamuta se skluzavkou v chobotu. Tento model mamuta je největší na světě. Nezapomínáme také na aktivní trávení volného času. V okolí Dolní Moravy je více než 50 km značených pěších a cyklistických tras. Součástí Horského Resortu Dolní Morava je novinka pro letošní bike sezonu – kompletní Trail park Dolní Morava, který nabízí 3 traily různých stupňů obtížnosti – Selský, Modrý a Mamutí. Celkem 13 km skvělých pojezdů od chaty Slaměnka až do údolí k Hotelu Vista****.

Dolní Morava je v současné době opravdovým střediskem cestovního ruchu, ale nezapomínáme ani na společenský život. Po letech útlumu jsme obnovili činnost zdejších dobrovolných hasičů, kteří se začali aktivně účastnit hasičských závodů a podílí se také na organizování společenských akcí v obci.

Nově založený Sportovní klub Dolní Morava se stará o sportovní využití volného času našich dětí a pořádá pro ně v letních měsících sportovní odpoledne v lanovém parku, na obecním pumptracku nebo na trailech v resortu. V zimních měsících pak děti mohou využít dvakrát týdně pořádaný lyžařský výcvik na svazích v Resortu Dolní Morava.

REVITALIZACE HISTORICKÉHO PARKU V GRODZISZCZI UKONČENA!

Obec Stoszowice ukončila 1. etapu revitalizace historického parku u zámku v Grodziszczci. V rámci této akce obec zrekonstruovala stávající zelená prostranství a postavila parkové stezky v celkové délce 755 m. Cílem projektu bylo zpřístupnění této významné historické a kulturní turistické zajímavosti cílovým skupinám se zvláštními potřebami. Hlavní problém spočíval v nedostupnosti atraktivního historického parku pro rodiny s dětmi, seniory a zdravotně postižené. Nová infrastruktura bude mít pozitivní vliv na zvýšení zájmu o tuto oblast, zvýšení návštěvnosti česko-polského příhraničního území a také přispěje k zaměstnanosti, včetně vzniku nových pracovních příležitostí.

Projekt č. CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/002489 s názvem „Revitalizace historického parku v Grodziszczci“ je spolufinancovaný Evropskou unií z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj a státního rozpočtu prostřednictvím Euroregionu Glacensis v rámci programu INTERREG V-A Česká republika – Polsko.

Z historie...

Obec Stoszowice leží na hranici Krkonošsko-jesenické subprovincie a Krkonošsko-jesenického podhůří, západně od města Ząbkowice Śląskie a jižně od Dzierżoniowa. Díky klimatickým podmínkám, rozmanité krajině, zdraví prospěšným vlastnostem území a kvalitní infrastruktuře cestovního ruchu s hustou sítí značených turistických tras a naučných stezek a také historickým a kulturním hodnotám je území obce velmi atraktivním turistickým regionem. Zdejší lesy jsou skvělým místem k dlouhým procházkám,

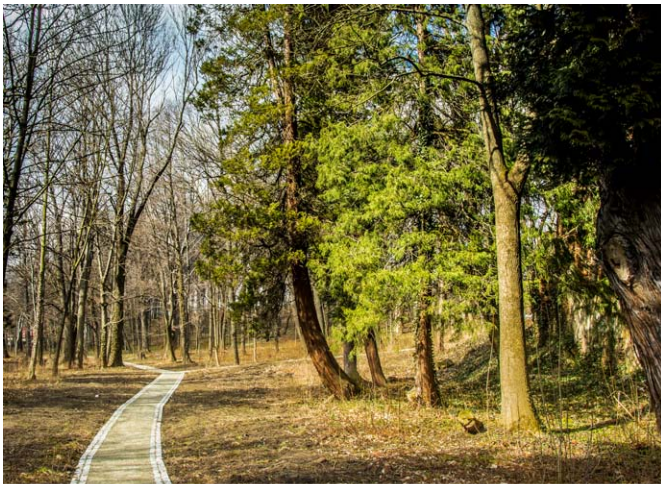
během nichž můžeme obdivovat krásu okolní přírody.

V malé vesnici Grodziszczce, na úpatí Sovích hor, se nachází zámecký areál s parkem, o jehož existenci ví jen úzký okruh milovníků historie. Šlechtické sídlo bylo ve velké míře zničeno, po některých objektech už nezůstala žádná stopa, ale s trochou fantazie si můžeme představit, jak a kde odpočívali ti, kteří zde žili před námi. Jen stromy, jejichž šum při svých procházkách parkem poslouchali kdysi zdejší obyvatelé, šumí i nám a jsou jedinými svědky minulých dob.

Zámecký areál byl postaven v 17. století a původně se jednalo o poplužní dvůr se statkem, který byl později přestavěn na zámek, a pavilon s rozhlednou, obklopený velkým rybníkem. Součástí areálu bylo také oplocení z 2. poloviny 19. století, postranní obytná budova, dvě hospodářské budovy z 19./20. století, ovčín a sýpka. U zámku se nachází velký park z přelomu 18./19. století, který byl v roce 1981 rozhodnutím Wojvodského konzervátora památek zapsán na seznam památek. Z historického uspořádání se dochovala zdíva

obou kašen, části kamenných mostků a zbytky zeleně. V parku rostou 50, 80, 100 a dokonce 250 let staré stromy. Renesanční usedlost postavili tehdejší majitelé vesnice – rod von Pogrellů. Třicetiletá válka zapříčinila nejen změnu majitele, ale také změny v architektuře, kdy došlo k přestavbě na zámek ve tvaru podkovy s nádvořím otevřeným směrem ke statku, kde po roce 1945 sídlilo JZD. Tato skutečnost přispěla ke zničení objektu. Na druhém konci parku stojí zřícenina pavilonu s rozhlednou z období kolem roku 1890. Dochovaly se vnější zdi přízemní části a čtvercová věž přikrytá stanovou stříškou. Okna, portály a rohy jsou zvláště neomítnutou slínkovou cihlou. Strmý svah parku, klesající směrem k silnici, je zpevněn opěrnými zdmi z břidlice, které tvoří několik paralelních teras, které vedou podél svahu souběžně k silnici. Kdysi se z teras naskýtal výhled na okolní pole a Soví hory.

V zámeckém areálu s parkem jsou 4 přírodní památky:

A) javor klen – stáří: cca 160 let – roste u horní terasy na severní straně,

B) jasan ztepilý – stáří: cca 168 let – roste v západní části parku, 20 m od věže, 10 m od dolní terasy,

C) dub letní – stáří: cca 160 let – roste na koruně rybníku na západní straně, 30 m od vchodu ve zděném oplocení,

D) lípa malolistá – stáří: cca 210 let – roste na násypu rybníku, 40 m od vodního díla.

Zámecký areál s parkem je určen k rekreaci a odpočinku. Má sloužit občanům obce Stoszowice, zejména občanům vesnice Grodziszczce a také návštěvníkům jako místo pro relaxaci a odpočinek. S ohledem na územní uspořádání, velkou vodní plochu – rybník (0,97 ha) s ostrůvkem, velké množství a rozmanitost lesních porostů, lipovou alej na hrázi, zděnou stylovou rozhlednu, zříceninu usedlosti z 19. století, malebné panorama Sovích hor a okolních kopců lze toto místo, z hlediska jeho hodnot, považovat za jedno z atraktivnějších v celém okrese Ząbkowice.

AKTUÁLNĚ VE FONDU MIKROPROJEKTŮ

10. zasedání EŘV

Dne **5. 3. 2021** se formou online videokonference uskutečnilo **10. zasedání Euroregionálního řídicího výboru** v rámci Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis. Na tomto zasedání byly projednávány mikroprojekty předložené do 9. kola výzvy FMP, které bylo určeno jak pro prioritní osu 4 (termín ukončení výzvy 30. 9. 2020) tak i pro prioritní osu 2 (ukončení výzvy k 30. 10. 2020).

V prioritní ose 4 bylo k financování schváleno 31 mikroprojektů, v prioritní ose 2 získalo podporu celkem 22 mikroprojektů. V průběhu března následně obdrželi všichni žadatelé informaci o výsledku zasedání EŘV a s úspěšnými žadateli budou aktuálně podepisovány smlouvy o financování jejich mikroprojektu. Přehled schválených mikroprojektů je ke stažení také na webových stránkách www.euro-glacensis.cz a www.euroregion-glacensis.ng.pl.

Všem úspěšným žadatelům, jejichž mikroprojekty byly podpořeny k financování, blahopřejeme a přejeme zdárnou realizaci jejich mikroprojektů!

Další výzvy FMP

Na zasedání EŘV byly stanoveny také termíny nových výzev FMP. Aktuálně probíhá **výzva pro prioritní osu 4** – termín předložení projektové žádosti je stanoven nejpozději do **30. 4. 2021**. Na ni bude navazovat další **výzva v prioritní ose 4**, která bude zahájena 1. 5. 2021 a bude ukončena ke dni **31. 10. 2021**.

Zároveň byla od 8. 3. 2021 otevřena také **výzva pro mikroprojekty v prioritní ose 2**, a to pouze pro aktivity, které splňují **výstupový indikátor "elementy infrastruktury zvyšující / zpřístupňující využití přírodního a kulturního dědictví"** – nejzazší termín předložení

Přehled aktuálních výzev FMP v Euroregionu Glacensis

Zahájení výzvy	Ukončení výzvy	Termín zasedání EŘV	Podmínky výzvy
31. 10. 2020	30. 4. 2021	11. EŘV – září 2021	pouze mikroprojekty v prioritní ose 4
8. 3. 2021	30. 6. 2021	12. EŘV – říjen 2021	pouze mikroprojekty v prioritní ose 2, které musí přispívat pouze k plnění výstupového indikátoru 91001 "elementy infrastruktury zvyšující/zpřístupňující využití přírodního a kulturního dědictví"
1. 5. 2021	31. 10. 2021	13. EŘV – únor 2022	pouze mikroprojekty v prioritní ose 4

projektové žádosti je stanoven **do 30. 6. 2021**. V případě předložení projektu typu A s principem vedoucího partnera musí tento indikátor naplňovat oba/všichni partneři. Do tohoto indikátoru spadají především aktivity zaměřené na výstavbu, realizaci či rekonstrukci cyklostezek a cyklotras, pěších stezek, naučných stezek, in-line stezek, dále lyžařské či vodácké trasy apod. včetně doplňkové a související infrastruktury/mobiliáře (stojany pro kola, informační tabule, odpočívadla, lavičky aj.), zároveň sem patří také tvorba a rozšiřování turistických

informačních center nebo jiných způsobů informování o turistických atraktivitách v regionu (turistické infobody, infostánky, muzea apod.). Přesná definice tohoto indikátoru je uvedena ve Směrnici pro žadatele i na webových stránkách Správce Fondu.

Vzhledem k blížícímu se konci tohoto programového období zároveň pro všechny nově předkládané projektové žádosti v PO2 i PO4 platí, že projekty nesmí skončit svoji realizaci déle než 31. 12. 2022.

Čerpání alokace FMP

V prioritní ose 4 je pro toto programové období prozatím stále dostatek finančních prostředků na podporu mikroprojektů a předpokládáme zde poslední výzvu pro mikroprojekty i v roce 2022.

V prioritní ose 2 máme však k dispozici již jen zbytkovou alokaci, proto se u vyhlášené výzvy k 30. 6. 2021 jedná o poslední výzvu v rámci tohoto programového období. Upozorňujeme proto všechny žadatele a zájemce o předkládání projektové žádosti do prioritní osy 2, aby přípravě jejich mikropro-

jektů věnovali pečlivou přípravu, případně také po předchozí telefonické domluvě doporučíme konzultace na sekretariátu FMP v Rychnově nad Kněžnou či v Kłodzku. Při schválení mikroprojektů v PO 2 na zasedání v říjnu 2021 bude sestaven seznam rezervních/náhradních projektů. Smlouvy o financování mikroprojektu s úspěšnými žadateli budou uzavírány postupně tak, jak se budou vracet finance do Fondu mikroprojektů z ukončených projektů, tj. úspory z vyúčtování.

Jana Čejpová
vedoucí Fondu mikroprojektů

KDE VŠUDE POMOHLY PROSTŘEDKY Z FONDU MIKROPROJEKTŮ V EUROREGIONU GLACENSIS?

Název projektu: „Zasahujeme společně“

Číslo mikroprojektu: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0002092

Žadatel: SH ČMS — Sbor dobrovolných hasičů Olešnice v Orlických horách

Partner projektu: OSP Lewin Kłodzki

V rámci projektu bylo realizováno společné setkání hasičů z české a polské strany hranice, při kterém měli hasiči z obou zemí prostor jak k formální, tak neformální diskuzi. Vzájemně byly představeny zásahové techniky a věcné prostředky požární ochrany. Druhou akci

bylo společné cvičení hasičů z české a polské strany hranice. Proběhl společný výcvik se zaměřením jak na konzervativní, tak alternativní způsoby hašení rozsáhlých lesních požárů ve smyslu nejnovějších poznatků, zvláště v období mimořádných klimatických podmínek – sucha.

Název projektu: „Hornické tradice na česko-polském pohraničí“

Číslo mikroprojektu: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0002073

Žadatel: Gmina Miejska Nowa Ruda

Partner projektu: město Žacléř

Městská obec Nowa Ruda zrealizovala projekt, který nejen občanům města, ale i zástupcům partnera – města Žacléř, ukázal dědictví související s těžbou uhlí a především stále živé a udržované tradice úzce spjaté s hornictvím.

V rámci projektu proběhla řada aktivit zaměřených na zvýšení povědomí místní společnosti, zejména mladé generace, o příhraniční hornické kultuře a tradici. Společné akce přispěly k utužení navázané spolupráce s městem Žacléř.

Vydává Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Česká republika ve spolupráci se Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewiczza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polsko

Redakce pro českou část – tel.: 00420 494 531 054 · e-mail: info@euro-glacensis.cz · www.euro-glacensis.cz

Redakce pro polskou část – tel.: 0048 74 86 771 30 · e-mail: biuro@eg.ng.pl · www.euroregion-glacensis.ng.pl

Grafický design: Studio eMD, s.r.o., Rychnov nad Kněžnou